

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 21.10.2002

59. vuosikerta

Numero 3

Sivu 3

Luonnonmukainen tuotanto tilastojen valossa

Maa- ja metsätalousministeriön asettama luomustrategiatyöryhmä linjasi vuonna 2000 tavoitteeksi, että luonnonmukaisesti viljelty peltoala olisi vähintään 10 % kokonaisviljelyalasta vuonna 2006. Jotta tämä tavoite saavutettaisiin, tulisi peltoalan kasvun jatkua noin 12 000 hehtaarin suuruisena tulevina vuosina.

Luonnonmukaisessa tuotannossa oleva peltoala on tällä hetkellä yhteensä 158 400 hehtaaria. Siirtymävaiheen ohittanutta, ns. luomuhyväksyttyä peltoa tästä on noin 137 500 hehtaaria, mikä on noin 7 % maan peltopinta-alasta. Luonnonmukaista tuotantoa harjoitetaan 5 095 tilalla.

Luomutuotantoalasta leipä-, rehu- ja palkoviljojen osuus on vuodesta riippuen noin 40 %, nurmien ja kesannon osuus on noin 55 % ja loppu 5 % koostuu lähinnä perunasta ja puutarhakasveista. Viljakasveista eniten viljellään kauraa ja sen jälkeen ruista, vehnää ja ohraa.

Luomutuotanto yleistyy

Tuotantoalan kasvu on ollut hyvin erilaista eri tuotantokasveilla. Luomuhyväksytty tuotantoala on kasvanut kuluneena viitenä vuotena (1998-2002) noin 63 %. Viljoilla eniten on kasvanut kauran (157 %) ja vehnän (135 %) tuotantoala. Ohralla tuotantoalan kasvu on ollut keskimääräistä hitaampaa (24 %), ja rukiin tuotantoala on vähentynyt (-14 %). Viljelijät ovat vähentäneet ruisalaa lähinnä menekkivaikeuksien vuoksi.

Erikoiskasvien osalta rypsin (96 %) ja herukoiden (75 %) tuotantoala on kasvanut runsaasti, kun taas omenan (32 %), mansikan (32 %) ja perunan (1 %) osalta kasvu on ollut vähäisempää. Sipulin (-10 %), kaalin (-11 %) ja porkkanan (-10 %) tuotantoala on vähentynyt kuluneen viiden vuoden aikana. Tuotantoalojen vähentyminen kertonee lähinnä menekkivaikeuksista ja osaltaan myös tuotantoteknisistä ongelmista.

Luomueläimet vähissä

Luonnonmukaista eläintuotantoa harjoittavien tilojen lukumäärä on pieni verrattuna kasvintuotantotiloihin, joskin kehitys on ollut nousujohteinen vuoden 2000 notkahdusta lukuun ottamatta. Valvonnan siirtyessä viranomaisille eläintuotantoa harjoittavien tilojen lukumäärä putosi 430:stä noin 350:een. Tilojen lukumäärä kasvoi kuitenkin jo

seuraavana vuonna 366:een, ja tällä hetkellä luonnonmukaista eläintuotantoa harjoitetaan 389 tilalla. Luvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan vajaata paria kymmentä eläintuottajaa.

Luomumaito näyttää tietä

Vuonna 2001 suurin tuotantosuunta oli maidontuotanto, jota harjoitettiin noin 40 %:lla eläintiloista (151 kpl). Toiseksi yleisin tuotantosuunta oli naudanliha, jota tuotettiin sekä maidontuotannon yhteydessä (75 kpl) että lihantuotantoon erikoistuneilla tiloilla. Lihantuotantoon erikoistuneista tiloista vajaalla 30 tilalla tuotanto perustui pelkästään välitysvasikoihin, emolehmiä oli 86 tilalla. Lampaanlihaa tuottivat 14 prosenttia ja kananmunia 13 prosenttia, sianlihaa 7 prosenttia ja hunajaa 8 prosenttia luomueläintiloista. Positiivisinta eläinmäärien kehitys on ollut munivien kanojen kohdalla.

Juha Kieksi ja Tuuli Pulkkinen, Kasvintuotannon tarkastuskeskus

*Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 3/2002: 3
juha.kieksi@kttk.fi
puh. (02) 7605 6259*